

Lieveheersbeestje tien jaar

Horeca tegen zinloos

Tien jaar geleden werd de Landelijke Stichting Tegen Zinloos Geweld (LSTZG) opgericht. Daarmee viert het lieveheersbeestje zijn tienjarig jubileum. LSTZG onderneemt acties tegen pesten op school en agressie in het verkeer. Zinloos geweld en uitgaan. Het zijn termen die vaak in een adem worden genoemd. Toch is die link volgens de stichting niet helemaal terecht. Initiatiefnemer Bart Wisbrun: "Zinloos geweld is het symptoom van iets wat helemaal mis zit in de samenleving, niet het gevolg van teveel bier."

De koppen in de krant schokten in 1997 iedereen. Meindert Tjoelker werd doodgeschot na een avondje stappen. Een nieuw begrip ontstond: zinloos geweld. En iedereen hield een minuut stilte. Dat was voor Bart Wisbrun niet genoeg. Hij richtte de Landelijke Stichting Tegen Zinloos Geweld op en runde die in de beginjaren in zijn vrije tijd, naast zijn werk voor een groot reclamebureau. Icoon van LSTZG werd het lieveheersbeestje, dat nu door meer dan negentig procent van alle Nederlanders met de stichting wordt geassocieerd. Er zijn inmiddels ruim zesduizend stoeptegels met het lieveheersbeestje in heel Nederland gelegd, vertelt Bart Wisbrun trots. "Op schoolpleinen, in sporthallen, winkelstraten en uitgaanscentra. Met de tegels en het lieveheersbeestje willen we een signaal geven: dit is niet normaal, hier mogen we niet aan wennen. Zinloos geweld, of dat nou agressie in het verkeer of pesten op het schoolplein is, daar verzet LSTZG zich tegen. En dat een stoeptegels niks oplost weet ik ook wel. Het is een signaal: wij pikken dit niet."

Geweld

Zo'n tegel werd een paar jaar geleden feestelijk uitgereikt aan Martijn Veen, manager van Bob's Party Palace, een groot discotheekcomplex in Uitgeest. "Wij nemen de veiligheid in onze discotheek buitengewoon serieus," zegt Veen. "En dat moet ook wel, want ik zie soms vreemde dingen gebeuren. Gewoon hier uit mijn raam: ik kijk uit op een fietspad langs een autoweg. En je ziet mensen uit hun vel springen om het minste of geringste. In Bob's Party Palace loopt gecertificeerd beveiligingspersoneel rond, dat weet hoe ze mensen op een vriendelijke manier moeten aanspreken op ongewenst gedrag. Want dat is volgens mij de sleutel: hou het vriendelijk en gezellig. Daar zorg je met de muziek voor, maar ook met de crew.

Op die manier creëer je een sfeer waar geweld geen plek heeft."

Bij veel campagnes van de Stichting Tegen Zinloos Geweld is de horeca buiten schot gebleven. Terwijl horeca en agressie toch vaak in een adem worden

'Zinloos geweld is niet het gevolg van teveel bier'

genoemd. Korte lontjes en raddraaiers die de sfeer verpesten komen veel horecaondernemers waarschijnlijk bekend voor. "De horeca krijgt vaak de schuld. Mensen denken: daar wordt veel gedronken, dus daar gaat het mis" weet

geweld

Wisbrun. “Dat is niet terecht. De verharding en verruwing van de samenleving is een breed maatschappelijk probleem. Dat kun je niet aan de horeca toeschrijven.” Martijn Veen beaamt dat. “Als vier kilometer van onze disco iemand van de fiets wordt getrokken, hoor je toch: die zullen wel van Bob’s Party Palace komen. “Bovendien”, zegt Wisbrun, in de horeca wordt al heel veel gedaan om zinloos geweld tegen te gaan.”

Raddraaiers

De samenwerkingen die LSTZG met horecabedrijven is aangegaan, verlopen stuk voor stuk positief. Neem nou het Gam System, een heldergroen pasje met een trots lieveheersbeestje erop. “Het is niet alleen een pasje,” zegt Etienne Schenker, een van de drie mannen achter het systeem. “Via het pasje worden gegevens geregistreerd in een grote, gekoppelde database. We werken met dezelfde technologie als de Rabo Mobiel en de OV Chipkaart. Of de gegevens nou in een mobiele telefoon of op een pas staan, dat maakt niet uit.” Misdraagt iemand zich in een van de disco’s en wordt hij of zij de deur uitgezet, dan is dat via de database ook bekend in de andere discotheken. Portiers krijgen een waarschuwing als een raddraaiër daar zijn avondje stappen wil voortzetten. “Mensen bij de deur kunnen zelf beslissen of ze de toegang ontzeggen of onder bepaalde voorwaarden iemand

scholen hun gegevens combineren. Zij merken bovendien dat ze de gegevens uit de database ook op een andere manier kunnen gebruiken: ze weten hoeveel mensen uit welk postcodegebied bepaalde evenementen bezoeken. Daar kan de subsidie op worden afgestemd. Zo werkt het systeem ook als een marketingtool. Dat biedt voor de horeca ook kansen.”

Veilig gevoel

Wisbrun is blij met de samenwerking met Gam System. “Het gaat er niet om iedereen te controleren. Het moet wel leefbaar blijven. Mensen moeten de ruimte en de vrijheid hebben. Maar de pas werkt preventief, mensen denken even na voordat ze gaan rellen. En het geeft een veilig gevoel.” De preventieve werking van veiligheidsmaatregelen worden ook door Martijn Veen van Bob’s Party Palace herkend. “Wij hebben niet alleen een pasjes-systeem, we fouilleren bovendien iedereen die binnenkomt. Ik denk dat ik het afgelopen jaar twee keer een zakmes heb aangetroffen, verder niks. Onze bezoekers kennen de spelregels en ons beleid. Die weten wel beter

dan zich bij ons te melden met zakken vol narigheid.” Dat is een positieve uitkomst, volgens Schenkers van Gam System. “Uit eerder onderzoek bleek dan 84 procent van het uitgaanspubliek zich soms onveilig voelde. En dat gevoel wordt veroorzaakt door een klein groepje mensen dat zich niet gedraagt. Die groep moeten we aanpakken.”

Als het aan LSTZG ligt, komen er meer projecten in de horeca. “Dat is het mooie van onze stichting: iedereen kan meedoen,” zegt Bart Wisbrun. “Ik geloof dat er een grote behoefte bestaat.” Projecten worden doorgaans door ondernemers zelf geïnitieerd. Ze kloppen bij de stichting aan om te kijken hoe de samenwerking kan worden ingevuld. “Een paar jaar geleden heeft een groep dj’s een avond gedraaid tegen zinloos geweld. Op die manier draagt een discotheek of een café een standpunt uit. Wij kunnen zo’n avond steunen door bijvoorbeeld een persbericht te maken, T-shirts met het lieveheersbeestje te regelen en bierviltjes neer te leggen. Of door een stoeptegels neer te leggen natuurlijk. Want daar is het allemaal mee begonnen.”

‘We willen een sfeer creëren waar geweld geen plek heeft’

toch toelaten”, zegt Schenker. “Ons systeem signaleert, maar beslist niet zelf.” Andere instellingen hebben de pasjes ook ontdekt. “We werken nu samen met jeugdinstellingen in Amsterdam, waar jongerenwerk, zwembaden en sport-

